

ASYA

1891'de Endonezya'nın Java adasında yapılan keşif oldukça önemlidir. Eugene Dubois (Hollandalı paleoantropolog ve jeolog), Java adasında, Solo nehri üzerindeki *Trinil*'de yer alan yatakta, oldukça belirgin kaş kemerli ve kalın-köşeli bir yapıya sahip olan kafatası parçası buldu (Java man – Java Adamı). Bu kafatası parçasının morfolojik özelliklerinin 1888 de *Wajak* yatağında keşfedilen örneklerle göre daha primitif olduğu görülmüştür (daha küçük beyin kapasitesi gibi...). Dubois ilk başta bu örneğin eski insan ataları ile insan arasındaki kayıp halka olduğunu iddia etmiş ve bu türü *Pithecanthropus erectus* olarak isimlendirmiştir. Sonraki süreçte bu örneğin *Homo erectus* türüne ait olduğu kabul edilmiştir. 1931 ve 1933 yılları arasında ise *Ngandong* yakınlarında, Solo nehrinin eski alüvyonları içerisinde yine *Homo erectus*'e ait kemik parçaları keşfedilmiştir.

Çin'in Alt Paleolitik araştırmalarına dair ilk kanıtlar 1920 yılında sunulmuştur. Fransız bir misyoner olan E. Licent, Gansu bölgesinde yer alan Qingyang şehrinin lös depolarında 7 tane taş alet bulmuştur. 1921 yılında ise *Zhoukoudian* lokalitesinin keşfi Çin Alt Paleolitiği açısından oldukça önemlidir. İsveçli bir jeolog olan J.G. Andersson tarafından keşfedilen sittedeki ilk kazılar 1921 ve 1923 yıllarında O. Zdansky tarafından gerçekleştirilmiştir. 1921 yılında iki adet insan dişi tespit edilmiştir. Bu dişler sonrasında *Homo erectus* insanına atfedilmiştir. 1929 ve 1937 yılları arasında sittede gerçekleştirilen kazı çalışmalarında "Pekin Adamı" olarak da isimlendirilen *Homo erectus e (Pithecanthropus)* ait pek çok kalıntı tespit edilmiştir.

AFRİKA

Arkeoloji biliminin kökenleri Avrupa olduğu için, Afrika kıtasındaki ilk çalışmalar da Avrupa algılarıyla gerçekleşmiştir. İlerleyen yıllarda ise Amerikan etkileri biraz daha yoğunlaşmıştır. Afrika kıtasındaki arkeolojik çalışmaların başlaması 19yy da gerçekleşmiştir. Bu ilk arkeolojik çalışmaların Nil vadisi boyunca yapıldığı bilinmektedir. Bu durum, Avrupalıların Antik Mısır uygarlığına duymuş oldukları hayranlıktan kaynaklanmıştır. Afrika kıtasının geri kalanında ise, erken arkeolojik araştırmaların odağında ilk avcı-toplayıcı gruplar ve onların ortaya koydukları kültürler olmuştur. Avrupa'da 1848'de Christian Jürgensen Thomsen tarafından ortaya atılan "Üç Çağ Sistemi" nin sonraki yıllarda kabul görmesi ve aynı yıllarda Güney Afrika'dan elde edilen Paleolitik bulgular, Afrika'da Avrupa modelinin benimsenmesinin yolunu açmıştır. İlerleyen yıllarda bu durum daha da belirginleşmiş ve Afrika'daki kültürler Avrupa'da keşfedilen ve isimlendirilen kültürel adlandırmalarla anılmaya başlanmıştır ve bu durum günümüzde de devam etmektedir. Örneğin Alt Paleolitik Dönem'in önemli bir kültürel evresi olan "Acheulean" terimi Fransız kökenli olmasına rağmen Afrika'da ki benzer kültürleri tanımlamak için de kabul edilmiş ve halen kullanılmaktadır.

Afrika kıtasında, gerçek anlamda Paleolitik odaklı en erken çalışmaların Güney Afrika'da gerçekleştiği görülmektedir. Aynı zamanda Güney Afrika'daki çalışmalar, Afrika'nın diğer bölgelerine göre daha hızlı gelişmiştir. Bununla birlikte Doğu Afrika'da gerçekleştirilen Paleolitik keşif ve çalışmalar sayısal olarak çok daha fazladır ve insanın evrimsel tarihine ışık tutması açısından oldukça önemlidir. 1893 yılında, İngiliz bir jeolog olan J. W. Gregory, Kenya – Ulu Dağı yakınında işlenmiş bir obsidiyen yonga bulmuş ve sonrasında da Rift Vadisi çevresindeki araştırmalarında tabakalı tortulardan kopmuş olan taş malzemeler ve çeşitli örnekler toplamıştır. 1924 yılında ise yine bir jeolog olan E. J. Wayland çeşitli taş malzemeleri tespit ve not etmiştir.

1930lu yıllarda Louis ve Mary Leakey'in yürüttüğü Olduvai Gorge (Tanzanya) kazıları Afrika Paleolitiği açısından oldukça önemli veriler sağlamıştır. Olduvai'deki arkeolojik, paleontolojik çalışmalar ve elde edilen sonuçlar, Doğu Afrika'da daha fazla araştırma projesini teşvik etmiş ve bu da Rift Vadisi boyunca yeni sitlerin keşfedilmesini sağlamıştır. 1960'ların sonundan 1970'lerin başlarına kadar pek çok lokalite keşfedilmiştir. Bunlar içerisinde Hadar ve Koobi Fora gibi oldukça önemli sitler mevcuttur.